

prima instanță: V. Efros

dosarul nr. 2ra-2309/13

instanța de apel: B: Bîrca, M. Ciugureanu, M. Moraru

DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul : Svetlana Novac

Judecătorii: Galina Stratulat, Nicolae Clima, Tatiana Vieru, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Morsy Ayoub,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Morsy Ayoub
împotriva Comisariatului de Poliție Centru mun. Chișinău, Ministerul Finanțelor al
R. Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, prin care a fost
respins apelul declarat de către Morsy Ayoub, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei
Centru, mun. Chișinău din 04 octombrie 2012,

c o n s t a ț ă :

La 04 octombrie 2011, Morsy Ayoub a depus cerere de chemare în judecată, inclusiv prin cererea de completare a pretențiilor (f.d. 49-53), împotriva Comisariatului de Poliție Centru mun. Chișinău, Ministerul Finanțelor al R. Moldova, solicitînd încasarea de la Comisariatul de Poliție Centru mun. Chișinău a cheltuielilor de judecată în valoare de 322 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în valoare de 9960 lei, în total 10282 lei și prejudicial moral în mărime de 25000 lei, ulterior mărinđ cuantumul pretențiilor cît și modificînd pîrîtul solicitînd încasarea doar de la Ministerul Finanțelor al R. Moldova a cheltuielilor de judecată în mărime de 11182 lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuieli de judecată, cît și prejudiciul moral estimat la valoarea de 25000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat faptul că a fost vătămāt în drepturi de Comisariatul de Poliție Centru, și anume, la data de 08.09.2010 a fost emisă ilegal o decizie de sancționare cu amendă în mărime de 10 u.c. (200 lei) în baza art. 78 alin. (1) Codul contravențional al RM. La data de 14.09.2010 a fost încheiat cu avocatul un contract privind reprezentarea în instanța de judecată și contestarea deciziei agentului constatatōr. Procesul a durat pînă pe data de 01.06.2011 cînd a fost pronunțată hotărîrea Judecătoriei Centru.

Această decizie, cît și procesul-verbal au fost anulate pe motivul survenirii nulității acestora conform art. 445 Cod contravențional.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Centru, mun. Chişinău din 01.06.2011, în urma calculelor tarifelor din contract a achitat în total conform bonurilor 8460 lei şi un contract de asistenţă juridică (compensarea cheltuielilor) cu avocatul Leonid Cazacu în valoare de 1500 lei, precum şi alte cheltuieli de judecată: expertiza medico-legală 22 lei, cheltuielile de benzină pentru reprezentant 300 lei. În total la moment cheltuielile constituie 11 182 lei.

Mai menţionează, că faţă de el autorităţile au avut o atitudine discriminatorie deoarece este cetăţean străin, nu i s-a înmînat procesul-verbal, nu a fost asigurat cu translator nu i s-au explicat drepturile. Totodată prima dată cauza a fost examinată de un alt judecător care a respins plîngerea reclamantului acesta prin intermediul avocatului său fiind nevoit să conteste la Curtea de Apel Chişinău, s-a simţit frustrat, şi-a făcut griji.

Indică că Curtea de Apel Chişinău a admis recursul şi a considerat hotărîrea primei instanţe ca fiind una ilegală, a casat hotărîrea şi a expediat-o în prima instanţă la rejudecare într-un alt complet de judecată. Pe parcursul acestei perioade reclamantul a avut retrăiri enorme, frustrări, intimidare. Aceste sentimente se datorau faptului că reclamantul este cetăţean străin, nu cunoaşte limba română fiind atras nevinovat la răspundere. Avocatul a prezentat darea de seamă pentru timpul acordat lucrului în apărarea reclamantului, iar cheltuielile pentru asistenţa juridică le consideră justificate.

De asemenea, consideră că reclamantului nu i se poate cere confirmarea prejudiciului moral, fiind suficientă doar descrierea suferinţelor.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Centru, mun. Chişinău din 04.10.2012 cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Apelantul Morsy Ayoub, a declarat apel împotriva hotărîrii, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii, cu pronunţarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acţiunii înaintate. În motivarea apelului, apelantul Morsy Ayoub a indicat că, prima instanţă la pronunţarea hotărîrii a interpretat eronat normele de drept material, nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii în fond, iar concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicţie cu circumstanţele pricinii.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 12 martie 2013 a fost respins apelul de către Morsy Ayoub, fiind menţinută fără modificări hotărîrea primei instanţe.

La 08 mai 2013, Morsy Ayoub în termenul prevăzut de lege, a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel şi hotărîrii primei instanţe, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrilor judecătoreşti şi emiterea unei noi hotărîri prin care să fie dispusă încasarea prejudiciului moral în mărime de 25000 lei şi a cheltuielilor de judecată în mărime de 13 732 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, considerînd că concluziile acestora sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind eronat aplicată legea.

Indică că atît prima instanță cît și instanța de apel eronat au indicat că recurentul nu a invocat Legea nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Această afirmație nu corespunde realității, deoarece la 14 iunie 2012, a depus în prima instanță o cerere suplimentară, în conținutul căreia a invocat Legea nr. 1545 din 25.02.1998. Astfel, în cererea suplimentară din 14 iunie 2012 este indicat: *„Luînd în considerație faptul că conform legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești nr. 1545, în calitate de debitor în cadrul obligației de reparare a prejudiciului este statul reprezentat prin Ministerul Finanțelor [...] solicită atragerea în calitate de copîrît Ministerul Finanțelor al RM sediul Chișinău, str. Cosmonauților 7”*.

În cererea de apel a explicat importanța procesuală a cererii depuse suplimentar în prima instanță, la 14 iunie 2012. care poate fi rezumată la două momente cheie: a) invocarea, în drept, a Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; b) atragerea Ministerului Finanțelor în calitate de pîrît în acțiunea privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Mai indică că cererea din 14 iunie 2012, în calitate de cerere suplimentară, urmează a fi privită ca parte integrantă a cererii inițiale. Astfel, circumstanțele, faptele și solicitările invocate în cererea suplimentară urmează a fi conexate la circumstanțele, faptele și solicitările prezentate în cererea inițială. Din aceste considerente, prima instanță nu era îndreptățită să invoce în hotărîre lipsa elementelor care au fost adăugate la cererea inițială prin cererea suplimentară. Această eroare a primei instanțe urma să fie corectată de instanța de apel, fapt însă care nu a fost realizat. Curtea de Apel a preferat să copie în decizie textul din hotărîrea primei instanțe, fără a se pronunța asupra argumentelor invocate de recurent în ceea ce ține de prezentarea cererii suplimentare în calitate de parte integrantă a cererii inițiale.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul,

și de a menține decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva Comisariatului de Poliție Centru, mun. Chișinău, Morsy Ayoub a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în valoare de 322 lei, și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 9960 lei, în total 10 282 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a mărit cuantumul pretențiilor cît și a modificat pîrîtul solicitînd încasarea doar de la Ministerul Finanțelor al R. Moldova a cheltuielilor de judecată în mărime de 11182 lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuieli de judecată, cît și prejudiciul moral estimat la valoarea de 25000 lei, în baza Legii nr. 1545/25.02.1998, „Privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești”.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicieii acțiunii, pe care a respins-o ca nefondată, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că instanțele ierarhic inferioare au determinat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, au apreciat probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, corect a aplicat normele de drept material, și întemeiat a ajuns la concluzia de respingere a acțiunii înaintate de Morsy Ayoub.

În conformitate cu art.121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art.122 alin. (1) Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Conform art. 118 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe carele invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Recurentul-reclamant în cauză nu s-a conformat acestor cerințe. Reieșind din această normă legală rezultă cert că recurentul Morsy Ayoub nu a prezentat instanței probe pertinente și admisibile în sensul cerințelor art.

121-122 din Codul de procedură civilă, care confirmă pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată.

În speța supusă analizei s-a stabilit cu certitudine că Morsy Ayoub solicită încasarea prejudiciului material și moral în temeiul Legii nr. 1545/25.02.1998, „Privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești”.

La caz, instanța de recurs reține că conform art. 3 a Legii menționate mai sus, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată;

e) efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

(2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

Reieșind din materialele cauzei, se constată că de Comisariatul de Poliție Centru, mun. Chișinău și anume, la data de 08.09.2010 a fost emisă decizie de sancționare cu amendă în mărime de 10 u.c. (200 lei) în baza art. 78 alin. (1) Codul contravențional al RM. Ulterior, la 01 iunie 2011, procesul-verbal în cauză a fost anulat de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău, pe motivul survenirii nulității procesului-verbal cu privire la contravenție conform prevederilor art. 445 Cod contravențional.

Prin urmare, recurentul Morsy Ayoub a fost supus unei amenzi ilegale de către Comisariatul de Poliție Centru, mun. Chișinău, dar nu de instanța de judecată. Mai mult ca atât, conform hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău prin care a fost casată decizia agentului constatator de sancționare a recurentului, reprezintă prin ce în sine este o satisfacție echitabilă. Din care considerente reclamantul nu poate pretinde la încasarea prejudiciului material și moral în temeiul Legii nr.

1545/25.02.1998, „Privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești”.

Față de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că hotărîrea primei instanțe, cît și decizia instanței de apel sunt legale și întemeiate, fiind adoptate în limitele competenței sale, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării pricinii au fost create condiții obiective participanților la proces, pentru realizarea drepturilor sale procedurale, astfel ajungînd la concluzia de a respinge recursul declarat Morsy Ayoub și a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 octombrie 2012.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Morsy Ayoub.

Se menține integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Morsy Ayoub împotriva Comisariatului de Poliție Centru mun. Chișinău, Ministerul Finanțelor al R. Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Clima

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru